18/09/2021

Η αγιογραφική Σχολή της Μονής του Αγίου Ηρακλειδίου

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Του Κωστή Κοκκινόφτα – Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Εξέχουσα θέση στην ιστορία της αγιογραφικής τέχνης στην Κύπρο, κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, κατέχει η λεγόμενη Σχολή της Μονής του Αγίου Ηρακλειδίου, τα μέλη της οποίας, από τις αρχές του 18ου αιώνα έως και τις πρώτες δεκαετίες του 19ου, είχαν πλουσιότατη παραγωγή εικόνων και τοιχογραφιών, και επιχρύσωσαν και φιλοτέχνησαν αρκετά εικονοστάσια σε ναούς του νησιού. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται οι Μοναχοί Ιωαννίκιος, Φιλάρετος, Λαυρέντιος, Νεκτάριος, Δοσίθεος, Φιλόθεος, Φιλάρετος ο νεότερος, Νικόδημος, Αυξέντιος, Ιγνάτιος, Λαυρέντιος ο νεότερος, Λεόντιος και Χρύσανθος, με τους δύο τελευταίους να εξακολουθούν να ζωγραφίζουν μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα.

Ωστόσο, παρά τη μεταξύ τους σύνδεση ως δασκάλων με μαθητές, ορισμένοι από

τους ανωτέρω αγιογράφους δεν είναι βέβαιο ότι υπήρξαν μέλη της Αδελφότητας της Μονής, όπως οι Ιωαννίκιος και Νεκτάριος, οι οποίοι υπογράφουν ή αναφέρονται ως Πρωτοσύγκελλοι της Αρχιεπισκοπής. Για παράδειγμα, όπως θα γίνει λόγος στη συνέχεια, ο Ιωαννίκιος (υπογράφει ως Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος – Πρωτοσύγκελλος) ανέδειξε τρεις μαθητές, τους Φιλάρετο τον πρεσβύτερο (Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος), Λαυρέντιο (Μοναχός – Ιερομόναχος) και Νεκτάριο (Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος, αναφέρεται και ως Πρωτοσύγκελλος), ο οποίος μαθήτευσε και στον αυτάδελφό του Φιλάρετο, δάσκαλο επίσης των Δοσιθέου (Μοναχός – Ιερομόναχος) και Φιλοθέου (Μοναχός – Ιερομόναχος – Πρωτοσύγκελλος). Ο Νεκτάριος ανέδειξε έξι μαθητές (!), τους Φιλάρετο τον νεότερο (Μοναχός – Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος – Πρωτοσύγκελλος), Λεόντιο (Μοναχός – Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος – Αρχιμανδρίτης), Νικόδημο (Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος), Αυξέντιο (Μοναχός) και Λαυρέντιο τον νεότερο (Ιεροδιάκονος – Ιερομόναχος – Αρχιμανδρίτης – Σύγκελλος, αναφέρεται ως μαθητής και του Λεοντίου), ενώ δίδαξε και τον προαναφερθέντα μαθητή του Φιλαρέτου του πρεσβυτέρου, Φιλόθεο.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο εδώ

ΠΗΓΗ: ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ